Практикум з прикладної соціології

Опис курсу

Дисципліна «Практикум з прикладної соціології» є нормативною навчальною дисципліною, розробленою для освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Прикладна соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія», яка викладається у 6 семестрі в обсязі 5 кредитів за Європейською Кредитною Трансферною Системою (ECTS).

Курс розроблено таким чином, щоб надати його учасникам необхідний організаційний та емпіричний досвід для проєктування та проведення соціологічного дослідження. В рамках курсу передбачено реалізацію двох проєктів, які базуватимуться на застосуванні кількісних та якісних методів соціологічного дослідження. Це створить умови для практикування студентами отриманих раніше знань та навик методологічного та методичного характеру у руслі кількісної та якісної емпірики. Реалізація двох проєктів включатиме повний цикл соціологічного дослідження – перед-польова підготовка, організація дослідницького поля, описова та інтерпретаційна аналітика отриманих результатів та презентація отриманої інформації у публічному просторі. Такий курс надасть змогу студентам пройти повний шлях проведення соціологічного дослідження та допоможе застосовувати наявні знання і навики на практиці у короткостроковій перспективі – для проведення авторського соціологічного дослідження в рамках дипломної роботи та у довгостроковій перспективі – для потенційної професійної діяльності.

Мета навчальної дисципліни полягає у застосуванні отриманих раніше знань на практиці у форматі проєктування та організації соціологічного дослідження, а також у розвитку практичних умінь та навик із кількісної та якісної методики.

Завдання навчальної дисципліни:

- створити умови для реалізації студентами повного циклу соціологічного дослідження – перед-польової підготовки, яка завершується конструюванням програми соціологічного дослідження, дослідницького поля, після-польової роботи;
- надати студентам розуміння особливостей проєктування та організації кількісного та якісного соціологічного дослідження за рахунок реалізації двох проєктів – проєкт 1 (застосування кількісної методики) та проєкт 2 (застосування якісної методики);
- забезпечити студентам усвідомлення власної спроможності провести авторське соціологічне дослідження, зокрема, для написання дипломної роботи, а також для майбутньої професійної реалізації.

Рекомендована література

Основна література:

1. Дизайн дослідження: підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів / Перекл. Ігор Кобель, Тарас Кобель. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2022. 284 с.
2. Комплексні вимірювальні *інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності* [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. Київ. Інститут соціології НАН України. 2022. 405 с.
3. Паніна Н. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій. Київ, 2007. 320 с.

4. Руденко В.М. *Математична статистика. Навчальний посібник*. К: Центр учбової літератури. 2012. 304 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Rudenko_Volodymyr/Matematychna_statystyka.pdf
5. *Якісні дослідження в соціологічних практиках:* Навчальний посібник. За ред. Н. Костенко, Л. Скокової. К.: Інститут соціології НАНУ, 2009. 400 с.

Додаткова література:

1. Горбачик А. П., Сальнікова С. А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS : навчальний посібник. Луцьк : РВВ Вежа. 2008. 164 с.
2. Горбачик О. Комп'ютерна обробка текстів у якісних та кількісних соціологічних дослідженнях. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг.* 2006. № 1. С. 124-133.
3. Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2004. 212 с.
4. Калашнікова Л. В., Черноус Л. С. *Аналіз та комп'ютерна обробка соціологічної інформації : лабораторний практикум.* Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2020. 108 с. (Методична серія; вип. 306). Калашнікова Л. В. Аналіз та комп'ютерна обробка. Вип. 306.pdf
5. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. 5-е вид. Київ: Видавничий дім "Професіонал". 2008. 240 с.
6. Костенко Н. Кількісне і якісне: взаємні претензії та спільні перспективи. *Якісні дослідження в соціологічних практиках: Навчальний посібник*. За ред. Н. Костенко, Л. Скокової. К.: Інститут соціології НАНУ, 2009. С. 8-26.
7. Костенко Н., Іванов В. *Досвід контент-аналізу: моделі та практики*. Київ: Центр вільної преси, 2003. 200 с.
8. Паніна Н. Кодекс професійної етики соціолога. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2004. №3. С. 9-21.
9. Саніна Т.О. До проблеми об'єктивності даних, отриманих у процесі якісницького дослідження. *Наукові записки. Соціологічні науки.* 2006. Том 58. С. 85-89.
10. Семотюк О. Аналіз дискурсу vs. контент-аналіз: методично-методологічні відмінності і подібності. *Humanity, Computers and Communication (HCC'2015*). 22-24 april 2015. Lviv. Ukraine. URL: https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/bf8790b5-3c61-4219-987c-a476205b4bcc/content
11. *Сучасні методики контент-аналізу:* навчальний посібник / Батаєва Катерина, Іванов Валерій, Коритнікова Надія, Костенко Наталія, Семотюк Орест, Юзва Людмила; за заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К. та Іванова В. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 416 с.
12. *Технології прикладних соціологічних досліджень*. Навчально-методичний посібник. Київ: Інститут соціології НАН України. 2003. 124 с.
13. Yasemin Besen-Cassino, Dan Cassino. *Social Research Methods by ExampleApplications in the Modern World*. 2023.
14. Melanie Nind. *Handbook of Teaching and Learning Social Research Methods*. 2023. 478 pp
15. William D. Crano, Marilynn B. Brewer, Andrew Lac. *Principles and Methods of Social Research*. 2023.
16. Sigmund Grønmo. *Social Research Methods. Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*. Norway. 2023 656 p.

Інтернет-джерела:

1. Аналітичний центр Cedos. URL: https://cedos.org.ua/
2. Вісник Львівського університету Серія соціологічна. URL: http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/sociology
3. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації». URL: https://periodicals.karazin.ua/sc
4. Дослідницька агенція «ФАМА». URL: https://fama.agency/
5. Збірник наукових праць «Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики». URL: http://soctech-journal.kpu.zp.ua/

6. Інститут соціології НАН України. URL: https://i-soc.com.ua/
7. Київський міжнародний інститут соціології. URL: https://www.kiis.com.ua/
8. Науковий журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг». URL: http://stmm.in.ua/
9. Науковий журнал «Український соціум». URL: https://ukr-socium.org.ua/uk/
10. Науковий журнал з соціології та психології «Габітус». URL: http://habitus.od.ua/
11. Незалежний дослідницький цент «Соціоінформ». URL: https://socioinform.com/
12. Публікації викладачів кафедри соціології ЛНУ імені Івана Франка URL: https://clio.lnu.edu.ua/department/sotsiolohiji
13. Соціологічна асоціація України. URL: https://sau.in.ua/
14. Соціологічна група «Рейтинг». URL: https://ratinggroup.ua/
15. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: https://razumkov.org.ua/
16. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: https://dif.org.ua/
17. Центр стратегічного планування і розвитку Львова «Інститут міста». URL: https://city-institute.org/